

СТРАТЕГИЯ

за управление на риска в Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори

I. Въведение

Стратегията за управление на риска е основен документ, който подпомага Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори (КПНРО) при постигането на нейните цели и приоритети, чрез регламентиране на механизмите за управление на риска в организацията.

Стратегията за управление на риска е съобразена с Директива 2006/43/ЕО, с мисията, визията и стратегическите и оперативните цели на комисията и се актуализира при необходимост.

Във връзка с разработване на настоящата стратегия КПНРО приема дефиниции на използваните в документа ключови понятия, в съответствие с легалните определения на същите в Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор и Методическите насоки по елементите на ФУК и Насоките за въвеждането на управлението на риска в организациите от публичния сектор, издадени от Министерството на финансите.

II. Дефиниции

1. Риск е възможността да настъпи събитие, което ще повлияе върху постигане на целите на комисията. Рискът се измерва с неговия ефект и с вероятността от настъпването му.

2. Риск апетит е рискът, който комисията е готова да поеме, за да постигне своите стратегически и оперативни цели.

3. Риск-регистърът е документът, в който се отразяват резултатите от управлението на риска (Приложение № 3). Съдържа следната информация:

- идентифицираните рискове за дейността на комисията;
- въведените контролни дейности;
- рисковете, които остават да съществуват след предприемане на действия (остатъчни рискове);
 - оценка за нивото на остатъчния риск;
 - действия за намаляване на остатъчния риск;
 - срокове;
 - отговорни длъжностни лица.

4. Управление на риска

Процесът по управление на риска включва идентифициране, анализ, оценка и определяне на реакция спрямо установените рискове, които могат да повлияят върху постигане на целите на организацията и въвеждането на необходимите контролни дейности, с цел ограничаване на рисковете до едно приемливо равнище.

III. Етапи на процеса на управление на риска

1. Идентифициране на събитията – установяване на потенциалните събития, които могат да повлияят негативно върху постигането на стратегическите и оперативните цели на КПНРО. Установените рискове могат да бъдат свързани с текущата и бъдеща дейност на комисията. Категориите на рисковите области са представени в Приложение № 1.

При установяването на рисковете се прилагат два подхода – първоначално идентифициране и периодично актуализиране на установените рискове.

2. Анализ на установените рискове – осигуряване на необходимата информация за текущото състояние, включително и предприетите действия спрямо всеки от идентифицираните рискове, въз основа на която ще се извърши последващата им оценка.

3. Оценка на установените рискове – оценка на потенциалните негативни събития, които могат да засегнат набелязаните от комисията цели, от гледна точка на вероятността от настъпването им и тяхното въздействие. При оценката се вземат предвид предприетите действия и мерки спрямо съответния риск, като остатъчният риск се оценява съобразно неговите вероятност и влияние, измервани в четиристепенна скала (Приложение №2).

4. Определяне на реакция спрямо установените рискове – обхваща две последователни стъпки:

А/. определяне на зоната, в която попадат оценените рискове – зона с нисък приоритет, зона за наблюдение, зона с висок приоритет.

Реакцията зависи от приемливото ниво на риска (т.е. апетита към риска). Спрямо рисковете, попаднали в зоната с висок приоритет, задължително се предприемат мерки и се управляват активно. Рисковете от зоната за наблюдение се наблюдават непосредствено, като се прилагат действия за контролирането им с цел да не преминават в зоната с висок приоритет. Рисковете с нисък приоритет се наблюдават.

Б/. определяне на действията и мерките за намаляване на вероятността и/или влиянието на установените рискове до приемливо ниво.

5. Реакция на риска.

Реакцията на риска може да бъде:

- **Толериране на риска** – приемане на риска на нивото, на което е оценен. Такава реакция е възможна само, ако установените рискове имат ограничено (незначително) влияние върху постигане на целите или са налице ограничени възможности за предприемане на ефективни действия;

- **Ограничаване на риска (третиране)** – въвеждане на контролни дейности, с цел ограничаване на въздействието и/или вероятността от настъпването му;

- **Прехвърляне на риска** – в случай, че рискът е неприемливо висок, се търси възможност за прехвърлянето му към друга организация;

- **Прекратяване на риска** – намаляване и /или ограничаване на вероятността и/или влиянието на риска чрез прекратяване на дейността, която го поражда.

IV. Цел на стратегията

Прилагането на Стратегията за управление на риска в КПНРО е насочено към постигането на следните резултати:

- усъвършенстване на управлението на надзорната и административната дейност на КПНРО;
- идентифициране на управляемите и неуправляемите рискове, които могат да засегнат законосъобразното, ефективното, ефикасното и икономичното протичане на дейностите в КПНРО;
- стимулиране на въвеждане и прилагане на адекватни и ефективни контролни механизми;
- идентифициране на ролите и отговорностите на участниците в процеса по управление на риска;
- оптимално използване на ресурсите, необходими за осъществяване на дейността на КПНРО;
- защита на институционалния облик и репутацията на КПНРО.

V. Отговорности в процеса по управление на риска

Управлението на риска е интегриран процес в дейността на КПНРО, в който вземат участие ръководството и всички служители в организацията.

1. Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори осъществява наблюдението по изпълнение на стратегията. Контролира адекватното и ефективното управление на рисковете за постигането на стратегическите цели на КПНРО. Разглежда докладите на Консултативния съвет по управление на риска и риск-регистъра, както и промените в него. Комисията определя приемливото ниво на риска.

2. Консултативен съвет за управление на рисковете (КСУР). Съветът се състои от председателя и четиримата ръководители на структурните звена в комисията. За своята дейност КСУР приема правила. Съветът заседава поне веднъж на всеки три месеца. При изпълнение на своите отговорности може да привлича за съдействие други служители на КПНРО и/или външни лица.

Във връзка с изпълнението на настоящата стратегия Консултативният съвет за управление на рисковете:

- извършва редовен преглед на Стратегията за управление на риска и прави предложения за актуализирането ѝ;
- отговаря за разработването и поддържането на риск-регистър на КПНРО, включващ установените рискове, свързани с текущата и бъдеща дейност на КПНРО, както и резултатите от техния анализ и оценка;
- разработва и предлага програма за прилагане на мерки за намаляване на рисковете, които са над приемливото ниво;
- събира и анализира информация за напредъка по изпълнението на предприетите за намаляване на рисковете мерки;
- докладва на КПНРО за дейността си.

3. Ръководителите на структурни звена отговарят за идентифицирането на рисковете и прилагането на мерките по управлението им в тяхната област. Оценяват установените рискове съвместно с Консултативния съвет по управление на рисковете. Наблюдават рисковете в тяхната област и докладват на съвета за състоянието им, както и за адекватността и ефективността на прилаганите мерки.

4. Служителите участват в процесите по управление на риска, като спазват въведения в КПНРО вътрешен ред. Докладват за идентифицирани рискове на прекия си ръководител.

VI. Наблюдение и докладване при управление на риска

Целта на наблюдението е идентифициране на възможности за подобряване на процеса по управление на риска и установяване на промени в рисковия профил. Наблюдението на риска дава разумна увереност на КПНРО, че процесът по управление на риска е адекватен и ефективен и предприетите действия са довели до намаляване на риска до приемливо ниво.

Ръководителите на структурните звена наблюдават и докладват на КС състоянието на рисковете от тяхната област периодично и при кризисна ситуация.

Консултативният съвет по управление на рисковете наблюдава и обобщава състоянието на системата за управление на риска периодично и докладва най-малко веднъж годишно на КПНРО.

Приложения:

1. Приложение № 1 Категории рискове;
2. Приложение № 2 Скала за оценка на риска;
3. Приложение № 3 Риск-регистър.

Настоящата стратегия е приета от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори с Решение № 168 от 11.10.2011 г.